

- * Den Uyl maant tot waakzaamheid p.1
- * Rechtszaak Maria Peron p.1
- * Rapport vernietigend voor Bufta p.3
- * Geen medicijntesten in Elisabeth Hospitaal p.3
- * Ziekenhuis kampt met personeelsgebrek p.4
- * Nederlandse partijen: Arubaans streven kan niet genegeerd worden p.5

AGENDA CURAÇAO

Scherpenheuvel z/n
Postbus 577
Telefoon 672000
Giro 44000

WEEKEINDE-DIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
VAN 24 september 1977 van 14.00 uur tot 26 september 1977 om 06.00 uur.

Stads- en 2de distrikt Oost: dokter J. Hilverdink, spreekkamer Scharloeweg 3; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; voor spoedgevallen bereikbaar op tel.: 14815.

Stads- en 2de distrikt West: dokter H.S. Durgaram, spreekkamer Mahoema, tel.: 83048; spreekuren: 10.00-12.00/16.00-18.00 uur.
In het derde distrikt: dokter J.H. Arendsen, gezondheidscentrum Barber, spreekuren: 10.00-12.00 uur; voor spoedgevallen bereikbaar op Landhuis Dokterstuijn, tel.: 88484.

VERLOF BEGRAFENIS
Zat.: de heer R.C. Rafael, Berg Akana 135.
Zond.: de heer P.L. Martijn, Saturnusstraat 6-B.

WIT GELE KRUIS kantoor Santa Maria nr. 17, tel.: 82947; kantoor geopend van 07.30 tot 12.00 uur en van 13.30-17.00 uur; Zuster Kuyt neemt waar van 06.00-07.30 uur, tel.: 36776; wekeindewacht heeft zuster De Leeuw, tel.: 54204.

APOTHEEK

botica drogery

Sta. Roonweg 40

Telefoon 35488-37715

BOTICA BANDABAO geopend van maandag t/m vrijdag van 06.00-19.00 uur en zaterdag van 09.00-16.30 uur.

BOTICA'S (nachtsdienst)
Zat.: Otrabanda: Otrabanda, tel.: 26634; Punda: Antillian, tel.: 36298.
Zon.: Otrabanda: Otrabanda, tel.: 26634; Punda: Antillian, tel.: 37716.

POMPSTATIONS: (openingsuren van 06.00-16.30 uur):
Cruz - De Ruyterkade; Isa - Salinja; Van der Dijk - Rio Canario; Casward - Gasparito; Coop. Transport - Colon; de Jongh - Mundo Nobo; Naminas de Castro - Hato.

CINE-TRUCK: zaterdagavond te Beertcentrum Janwe; zondagavond te PMT Jeugdgebouw en maandagavond te Westpunt.

DIVERSEN
KATH. MILITAIRETHUIS: 19.30 top-pop studio sport.

SPORT
BASEBALL: 20.00 kamp. AA-kl.: Felipe II vs Marlboro - Rif-stadion.

ZONDAG

DIVERSEN
ROZENKRUISERS: 17.00 bijeenkomst - de Ruyterkade 51-B.

MAANDAG

DIVERSEN
TENTONSTELLING GALLERY RG (Keukenstraat 20-B) open van maandag t/m zaterdag van 10.00-12.00/16.00-17.30 uur; donderdag de gehele dag gesloten.

MOBIELE BANK: 09.00-09.45 te Mundo Nobo t/h Cofemotokerk; 10.15-10.45 te St. Willibrodus t/h Geuz. Kantoor; 11.00-11.45 de weg naar St. Cruz t/h publiek telefoon; 11.45-12.30 te Santa Martha/Rio Magdalena; 14.00-15.45 Seta t/h BC.

OPENBARE BIBLIOTHEEK JEUGDBIBLIOTHEEK open maandag: woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; dinsdag van 14.00-18.00 uur; donderdag gesloten voor het publiek en zaterdag open van 09.00-12.00 uur.

UITLEEN BIBLIOTHEEK EN STUDIEZAAL maandag, woensdag en vrijdag open van 10.00-12.00/14.00-20.00 uur; dinsdag van 14.00-20.00 uur; donderdag gesloten voor het publiek en zaterdag open van 09.00-12.00 uur.

WETENSCHAPPELIJKE BIBLIOTHEEK openingsuren: maandag, dinsdag, woensdag en vrijdag van 09.00-15.00-14.00-18.00 uur; donderdag van 09.00-12.00/14.00-20.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

ZATERDAG
TELECURACAO: 16.00 Telefeest; 17.10 Waldoo the Kitty; 17.40 Family at war; 18.35 Harold Lloyd's world of comedy; 18.55 bulletin tele-8; 19.30 The explorers; 20.00 Notisiero tele-8; 20.45 Doc; 21.10 ABC close-up; 22.10 Mash; 23.00 Estreno; 24.30 Ultimo ora.

ZONDAG
TELECURACAO: 14.00 Days of discovery; 14.30 Forest Hills; 18.10 The big blue marble; 18.30 Augustinus-boekhandel; 18.55 Bulletin tele-8; 19.00 The wonderful world of Disney; 20.00 Notisiero tele-8; 20.30 Wolfman Jack show; 21.00 Police story; 22.15 Show di gala; 23.05 Ultimo ora.

KERKDIENSTEN
KLOOSTER ALVERNA (Gouv. van Lansbergweg): zondag 10 uur hoogmis (Ned); BARBER (H. Joseph): zondag 06.30, 09.00 uur; BRIEVENGAT: zat. 18.30 (Ned), zondag 08.00, 12.00 en 18.00; BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): zat. 19.00, zondag 09.00 en 19.00; CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): zat. 19.00, zondag 06.00, 08.00, 17.00 en 19.00; GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw v.d. Carmel): zat. 19.30, zondag 07.00, 09.00 (Ned); 18.00; JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Raad): zondag 10 en 18 uur; hulpkerk Beca San Michel: zat. 18 uur, zondag 08.00 uur; JANWE (H. Hart van Jesus): zat. 19 uur, zondag 6, 8.30, 12 en 19 uur (Ned); KORAAL SPECHT (Goede Herder): zaterdag 18.30, zondag 11 en 18 uur; MONTAGNE (H. Dominicus): zondag 5.15, 8.30 en 19 uur; Hulpkerk Seru Grandi (Fuik): zondag 17 uur; OTTABANDA: (Santa Anna): zaterdag 19.30, zondag 8.00 uur en 19 uur; PIETERMAAI (Kathedraal): zaterdag 19.00, zondag 6, 9 (hoogmis) en 19 uur; SANTA MARIA: zaterdag 19 uur (Ned), zondag 7, 9 en 19 uur; SANTA FAMILIA: zaterdag 19 uur, zondag 6, 9, 11 (Engels) en 19 uur; SANTA ROSA: zaterdag 18.30, zondag 7.30, 9 en 18.30; SAN WILLIBRORDO: zaterdag 19 uur, zondag 8 uur; SOTO: zaterdag 19 uur, zondag 9 uur; STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagracia): zaterdag 19 uur, zondag 6, 10 en 18 uur; SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): zaterdag 18 en 19 uur, zondag 6, 9, 18 (Fatima) en 19 uur; VRIJHEIDSPUNT (H. Petrus): zondag 6 en 8.30 uur; hulpkerk Lagoen (R. Johannes EV): zondag 10 uur; WISHI (H. Theresia): zaterdag 19 uur, zondag 6 en 18 uur; ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): zaterdag 18.30 uur, zondag 8.30 en 17.30 uur.

Auto tegen lantaarnpaal: een gewonde

KRALENDIJK - Ter hoogte van het aannemersbedrijf Robuco op de Gouverneur Debrotweg, deed zich vrijdagmiddag om 15.00 uur een auto-ongeluk plaats, waarbij de bestuurder de heer F. Frans zodanig gewond raakte dat hij in het ziekenhuis moest worden opgenomen. Bij dit ongeluk was alleen de auto B 1017 betrokken maar de werkelijke toedracht van het ongeluk wist de politie niet te melden, daar de bestuurder buiten kennis geraakte. De heer F. Frans zat alleen in de auto. Waarschijnlijk is hij met te hoge snelheid aan komen rijden, uit de bocht gevlogen en met één daverende klap tegen het verkeersbord en lantaarnpaal tot stilstand gekomen. De klap was zo groot dat de elektriciteitsdraden losraakten. Het Ogem-personeel was druk bezig met de reparatie. De auto, een groene Volkswagen, model kever, was behoorlijk beschadigd.

KRALENDIJK - Het bestuur van de stichting Nationale parken Nederlandse Antillen (STNAPA) zal vanavond 24 september 1977, 19.00 uur in het Flamingo beach-hotel mededelingen doen aan de pers omtrent de aankoop van Plantage Slagbaai en de bestemming daarvan tot Natuurreservaat. Tevens zullen nadere bijzonderheden worden verschaft omtrent de uitbreidingsplannen van het Natuurreservaat op Bonaira.

Referendum

rapport voor 't BC

KRALENDIJK - Ged. Daan Leo van Aruba heeft vergoed van het statenlid Figaroa daar deze het referendum-rapport aangeboden aan het Bonairese BC.
Het verslag werd in ontvangst genomen door gezaghebber A. Sint Jago, in aanwezigheid van ged. Balentin, St. Jago en stadssecretaris mr. Wouters. Ook werden de teksten van het Arubees volkslied en de Arubeense vlag aangeboden.

Aanhouding voor fraude

KRALENDIJK - Vandaag hebben rechercheurs Spruckel en Kirindongo uit Curacao de jongeman R.D. gearresteerd wegens het plegen van fraude op het Toeristenbureau op Curacao. R.D. is rekenplichtig ambtenaar en vervulde buitenlandse betalingen door het gebruik van inktremover. R.D. logeerde in een van de lokale hotels te Kralendijk, en was enkele weken werkzaam bij een bank. Normaliter zou de recherche op Bonaire deze arrestatie ook hebben kunnen verrichten, maar daar het om een fraude-zaak ging die al in handen was van bovengenoemde rechercheurs, zijn deze laatste speciaal hiervoor uit Curacao overgekomen.

Carnavals- leiding

KRALENDIJK - De Stichting Bonaireans Carnaval hield haar derde vergadering in buurtcentrum Antriol. Tijdens deze vergadering werden verschillende punten behandeld zoals onder anderen de eerste taak van de secretaris en de organisatie van de eerste fundraising. De leiding van de verschillende commissies is als volgt: heer Eddy Frans voor de commissie Kindercarnaval, mevrouw Tica Sealy voor de commissie Miss Carnaval verkiezing, voor de heer Luis de Palm voor de commissie groepen en parades en Urbino Pourier de Tumba-commissie. Het communiqué werd uitgegeven door Papie Antoin, public relations man van de stichting Bonaireans Carnaval.

Kerkhofgeld gestolen

KRALENDIJK - Terwijl de pastoor van Rincon met zijn twee collega's in de stad dineerde, nam een inbreker uit de Pastorie van Rincon een geldbedrag van f. 200,- mee. Dit bedrag was afkomstig uit de fondsen voor het Kerkhof.

AGENDA BONAIRE

CHORUS: zaterdag 19.00 uur, de Croes, Entree: tel.: 4220.
BEZORGING: Entree: 153-A, tel.: 4222.
HOSPITAAL: 8000.
TAXICENTRALE: 8946.
POLITIE: 8900.

WEEKEINDE-DIENST: Genesekundige t/m 24/9 om 07.00 uur dokter Vloemans.

MAANDAG

DIVERSEN
BON. MUSEUM (oude politiewacht) openingsuren maandag, woensdag en vrijdag van 08.00 - 12.00 uur en zaterdag van 09.00 - 12.00 uur.

SPEELTUIN: maandag t/m vrijdag van 16.30 - 18.00 uur geopend voor kinderen van 4 - 12 jaar.

BIBLIOTHEEK: te Beatrixschool.

OPENBARE BIBLIOTHEEK: van maandag t/m vrijdag open van 08.00 - 12.00/15.00 - 18.00 uur.

LUCHTPOSTSLUITING: 09.00 uur voor aangekondigde stukken; 09.15 uur voor gewone stukken voor Curacao; 15.00 uur voor aangekondigde stukken; 15.15 uur voor gewone stukken voor Curacao en Aruba; postkantoor Kralendijk (N.B. alle post bestemd voor het buitenland gaat via Curacao).

KERKDIENSTEN

ZONDAG
KRALENDIJK: 06.00 en 19.00.
ENTREEJOL: 06.00, 08.00 en 19.00.
RINCON: 08.00, 09.00 en 18.00.

DOOR DE WEEK
KRALENDIJK: 19.00 behalve donderdag.
ENTREEJOL: 19.00.
RINCON: 19.00.

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN VERENIGDE PROT.

GEMEENTE
FORTKERK 09.00 de Jonkman (H.A.); 19.00 de Jonkman (Pap.).

ENMAKERK: 09.30 de Snow (Doo en kinderdienst); 19.30 geen dienst.

EBENEZER: 10.15 de Jonkman; 19.00 geen dienst.

TAMARIJN: 19.30 de Snow.

In de Fortkerk en Enmakerk is er crèche in de ochtenddiensten.

GEREFORMEERDE KERN te Mundo Nobo: 09.30 Marinepredikant. Tijdens dienst is er crèche.

GEREFORMEERDE KERK (vrijgemaakt) Arowakaweg 28: 09.00 de Vrouwendienst; 17.00 de Schreuder.

HEER BOMMEL EN DE GEKIKKERDE VORST

8883

"Een werkeloze prins?" herhaalde de ambtenaar Dorknoper, terwijl hij naar heer Bommel afdaalde. "Och, daar hoeft men tegenwoordig gelukkig niet meer bezorgd over te zijn. Er zijn tal van sociale voorzieningen en regelingen voor overbrugging. Ik noem slechts de AO, de RAG en de VAL, en dan is er nog de betreffende commissie. Allemaal voor de opkikking gezegd. Laat de betreffende zich tot de daartoe bevoegde instantie wenden en vol vertrouwen hun beslissing afwachten. Goede morgen".

Hij lichtte zijn hoofddekseel en beklom opnieuw de stoep om

een nieuw ochtendblad te kopen.

"Aan die raad heb ik ook niets", sprak heer Bommel zichzelf.

"Het is duidelijk, dat zo'n ambtenaar niet in betere verkeert, zoals prins en zo - en nu praat ik nog niet van de prinses, die ik zoek. Wat zou er trouwens in die kraai

Door alle drukte zou ik bijna vergeten, dat ik mijn be gaan indienen. Ach, het hoofd van een heer, die stilte doet, loopt soms om".

Zo denkende viel zijn blik op de gescheurde kraan beampte had weggeworpen - en door nieuwsgierigheid raapte hij hem op.

invitashon

Sinkwenta anja pasá a ser fundá na Korsow e negoshi awor konosí komo Spritzer & Fuhrmarin.

Ne momento ei e negoshi no tabatin otro trahadó, sino e dos fundadornan. Den kurso di anjanan, e medida ku e negoshi tabata bai kresiendo e personal a aumentá mientras ku e negoshi a establese tambe na Aruba, Bonaire i St. Maarten, pa no papia di tur e aumento di pakusnan den nos islanan. Spritzer & Fuhrmann a bira un number rehombra den Antiyas, den Caribe i den henter mundo. Tur esei gracias na e lucha

i trabow di esnan ku a fundé i na dedikashón di e trahadonan, ku semper a sabi di duna un bon servisio, sea ku ta pa yuda un kliente, drecha un renchi, un oloshi of ku ta traha den administrashón.

Ta imposibel pa laga e fecha tan memorabel aki pasá sin nos rekordé i ta pesei dia 26 di september nos ta ofresé na Spritzer & Fuhrmann N.V. un Santo sakrifisio di Misa pa 7'or di anochi: na Korsow na misa di Brevengat; na Aruba na misa di Savaneta i na St. Maarten na misa di Philipsburg.

NOS TA INVITA TUR E EMPLEADONAN I TAMBE E EX-EMPLEADONAN I TUR AMIGONAN I RELASHONADONAN DI SPRITZER & FUHRMANN PA ASISTI PA ASINA NOS DUNA GRATITUD NA TODOPODEROSO I TAMBE PA REKORDA NOS DIFUNTU EX KOLEGA TRAHADORNAN.

PERSONAL DI SPRITZER & FUHRMANN
ARUBA
KORSOW
SINT MAARTEN

ARUBA - BONAIRE - CURACAO

ST. MAARTEN - NEW YORK

SPRITZER-FUHRMANN

Wij streven er naar om feestelijke activiteiten, die gewoonlijk samengaan met de viering van een bedrijfsjubileum, achterwege te laten en de gelden die voor dergelijke activiteiten uitgetrokken zouden moeten worden ter beschikking te stellen voor een charitatief doel.

Dit consequent doorvoerend, dachten wij het verzoek te mogen richten aan hen, die ons bij ons 50-jarig bestaan op een of andere manier zouden willen gedenken; dit te doen door een bijdrage te sturen aan een liefdadigheidsinstelling hunner keuze. Onze waardering voor Uw attentie zal hierdoor des te groter zijn.

DIREKTIE SPRITZER & FUHRMANN N.V.

ARUBA - BONAIRE - CURACAO

ST. MAARTEN - NEW YORK

SPRITZER-FUHRMANN

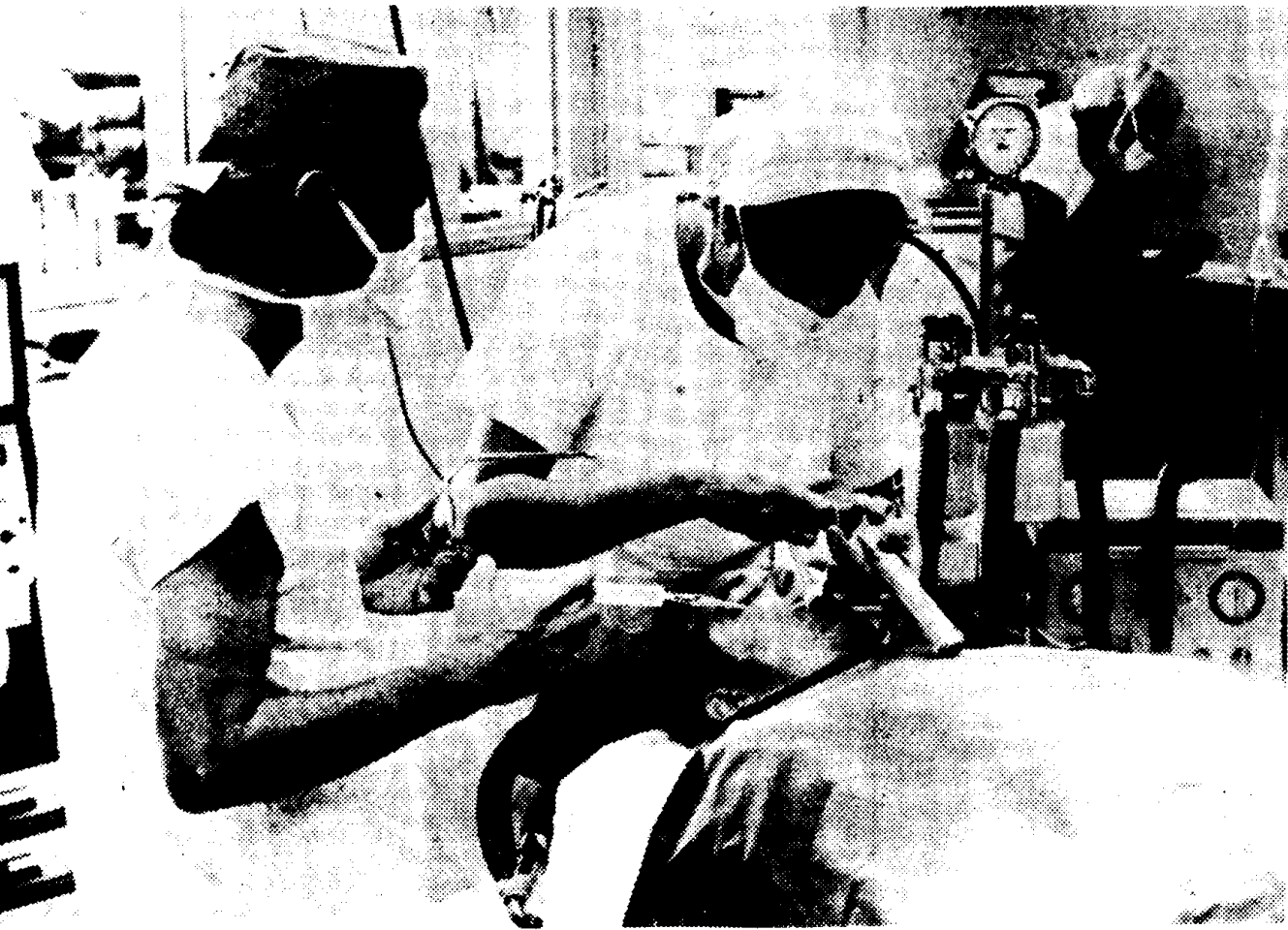

Geneeskundig directeur dr. Martis:

Chirurg E.A. Martis, medisch directeur van het St. Elisabeth ziekenhuis.

Anaesthesist draagt zeer zware verantwoordelijkheid

WILLEMSTAD — Anaesthesisten (of narcotiseurs, zijn op Curacao met regelmatige tussenpozen punt van discussie geweest. Zonder dat men echter op de hoogte is van wat een anaesthesist nu precies is, wat zijn opleiding, wat zijn verantwoordelijkheden. Dit was van geheimzinnigheid rondom artsen, operaties, zieken en ziekenhuizen is overigens een wereldverschijnsel dat men pas de laatste tijd aan het doorbreken is. Maar ook nu nog weet de patient eigenlijk heel weinig over hetgeen met hem wordt gedaan als hij door ziekte is overgeleverd aan deskundigen. Het is natuurlijk wel zo dat je je als leek niet even tussen de bedrijven door kunt oriënteren in zo'n complexe materie. Het blijft daarom, ook in dit artikel, tot de grote lijnen. Het Sint Elisabeth ziekenhuis kwam maanden geleden in opspraak toen er problemen ontstonden rond narcotiseur J. Bitter. Het ziekenhuis wilde zijn contract niet verlengen. De vakbond daarentegen wou de narcotiseur houden, vooral ook uit angst dat

Bitter zou vertrekken zonder een plaatsvervanger achter te laten. Bovendien ging men er vanuit dat hij degene was geweest die anaesthesie in het ziekenhuis op niveau had gebracht.

Ziekenhuis heeft tekort verplegend personeel

Het geschil liep zo hoog dat men zelfs bij de landsbemiddelaar terecht kwam. Het liep erop uit dat Bitters contract voor een bepaalde periode werd verlengd. Toen ongeveer een maand geleden deze periode afliep is narcotiseur Bitter dan toch vertrokken. Zijn plaats is ingenomen door anaesthesiste Tok-Van Streyn. Medisch directeur van het St. Elisabeth ziekenhuis, chirurg E.A. Martis hierover: "Er bestonden bepaalde wijzigingen tussen het ziekenhuis en de heer Bitter die overigens niets te maken hadden met zijn deskundigheid. Mede door deze streefde samenwerking is hij vertrokken, precies zoals iedere werknemer zou doen als hij het niet helemaal goed kan vinden met zijn werkgever."

Dokter Martis met terug van een werkbezoek aan Nederland heeft daar besprekingen gevoerd met een Antilliaan die begin volgend jaar afstudeert als narcotiseur. Hij keert dan terug naar Curacao om hier de leiding te gaan voeren in de operatiekamers van het St. Elisabeth ziekenhuis voor wat betreft de anaesthesie. Het ziekenhuis beschikt dan over drie volwaardige narcotiseurs. Nu heeft men er samen met de Colombiaanse dr. Osorio twee, wat volgens dokter Martis aan de krappe kant is, zeker wanneer men in aanmerking neemt dat de anaesthesist een zeer zware verantwoordelijkheid draagt en dat er 24 uur per dag één beschikbaar moet zijn. De twee narcotiseurs worden momenteel geassisteerd door zeven anaesthesieverpleegkundigen of assistenten die zeer zelfstandig kunnen werken en in de meeste gevallen terug kunnen vallen op jarenlange ervaring.

ARTSENOPLEIDING

Een anaesthesist heeft de volledige artsopleiding afgeemaakt. Daarna concentreert hij zich nog eens vier jaar in de narcose-materie. Dokter Martis over de taak van de anaesthesist: "Hij heeft in de eerste plaats een eigen inbreng. Gedurende een omschreven periode neemt de narcotiseur de zorg voor de algemene toestand van de patient op zich. Deze periode begint in de operatiekamer en eindigt meestal in de recovery. Als de patient na de operatie weer bij zijn positieven is draagt de narcotiseur de zorg weer over aan de chirurg, de internist, de gynaecoloog enz. Het is de bedoeling dat iedere patient die geopereerd moet worden van tevoren door de narcotiseur gezien wordt. Uiteindelijk is hij degene die aan de hand van allerlei hem ter beschikking staande gegevens, beslist of de patient al dan niet narcose toegediend kan krijgen. Het is evenzo de narcotiseur die de narcose inleidt en gedurende de operatie een observerende en bewakende taak heeft."

BEWAKING

"Terwijl in het algemeen de bewaking van een patient (het opnemen van pols, bloeddruk en grootte van de pupillen) tot de bezigheden van de verpleegkundige horen, geschiedt bij de patient onder narcose deze bewaking in de regel door de anaesthesist. Juist in de operatiekamer is het geregeld regis-

treren van dergelijke gegevens van groot belang. Het is wel zo dat wanneer de anaesthesie door de narcotiseur in een rustige stabiele fase is gebracht, bepaalde registraties aan de anaesthesie-assistent kunnen worden overgedragen".

Dokter Martis wijst er nadrukkelijk op dat een dergelijke overdracht van bewaking alleen dan mag geschieden wanneer voornamelijk van een bewakingsfunctie sprake is. Een andere voorwaarde is dat de patient in de andere operatiekamer zich eveneens in een gelijkwaardige toestand bevindt, zodat de narcotiseur in beide operatiekamers toezicht kan blijven houden. De anaesthesieverpleegkundigen beschikken over een alarmeringssysteem waardoor de narcotiseur in noodgevallen onmiddellijk gewaarschuwd kan worden. Als regel werkt men dus met één narcotiseur voor twee in gebruik zijnde operatietafels en met één assistent per tafel. Het is tenslotte ook zo dat de volwaardige narcotiseur degene is die eerste hulp verleent in acute situaties zoals kunstmatige beademing bij verdrinkingsgevallen en dergelijke.

ASSISTENT

De anaesthesieverpleegkundige of de assistent van de narcotiseur moest vroeger de verpleegkunde-a opleiding hebben met daarnaast een aantekening. Door het overal heersende tekort aan deze mensen is het nu mogelijk gemaakt meteen na de middelbare schoolopleiding de studie van narcose-assistent te beginnen. Deze studie duurt twee jaar. De assistent verricht telkens een andere, aanvullende taak. Dokter Martis: "Deze noodzakelijke hulpverlening mag evenwel niet met zich meebrengen dat door de aanwezigheid van een assistent meer anaesthesiën gelijktijdig worden toegediend dan de narcotiseur persoonlijk kan leiden. De anaesthesist is degene die voor het verloop van de narcose de verantwoordelijkheid moet dragen."

Toch kan een anaesthesist zonder een assistent zijn taak niet optimaal uitvoeren. De aanwezigheid van een anaesthesieverpleegkundige maakt een efficiëntere organisatie van het operatieprogramma mogelijk. Volgens dokter Martis gebruikt men momenteel voor deze assistenten het liefst gediplomeerde verpleegkundigen die over een zekere mate van klinisch inzicht kunnen beschikken. Het omgaan met psychisch gespannen patienten in de voorbereidingskamer, het omgaan met de bewusteloze patient in de recovery en het kunnen signaleren van symptomen tijdens de anaesthesie vereisen meer dan alleen technische kennis.

KUNSTFOUT

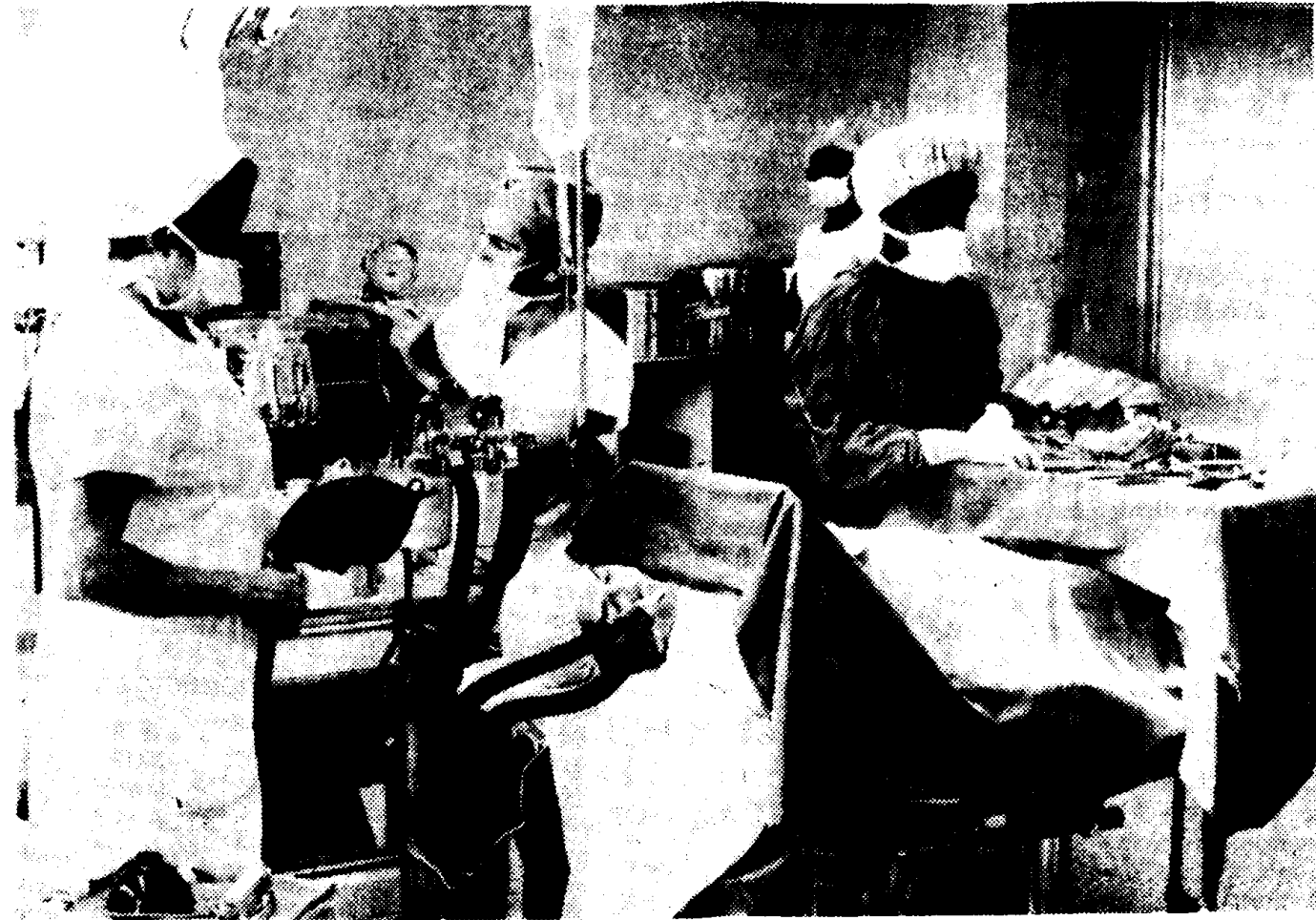
Dokter Martis: "Tijdens de in- en uitleiding van de anaesthesie heeft iedere narcotiseur de hulp van een goed opgeleide medewerker dringend nodig. Het moet als een kunstfout worden beschouwd indien de snel op elkaar volgende handelingen zonder hulp verricht zouden moeten worden. Het is bekend dat zich juist bij de in- en uitleiding complicaties kunnen

Op foto 1 en 2 wordt via de mond van de patient een pijpje (cuffed tube) in de luchtpijp aangebracht. Dit gebeurt met behulp van een laryncoscoop, een metalen apparaat met een lichtje waardoor men beter in de luchtpijp kan kijken. De pijp die in de luchtpijp komt te zitten is aangesloten op het ademingsapparaat. Bij de meeste operaties wordt de patient op deze wijze kunstmatig beademd nadat een spierverlappende stof is ingespoten waardoor de ademhalingsorganen van de patient zelf niet meer functioneren. Om de patient deze meestal onprettige handelingen te besparen wordt hij allereerst door een sterk slaapmiddel in slaap gebracht. Kunstmatige beademing tijdens een operatie is daarom belangrijk omdat men zo de situatie beter in de hand kan houden en controleren. Via het narcose-apparaat krijgt de patient een mengsel van zuurstof en lachgas toegediend. De dosering hiervan blijft steeds een bepaald niveau behouden. De anaesthesist-assistent dient hiernaast ook nog spierverlappende en pijnstillende middelen via injecties toe, indien dit tijdens het verloop van de operatie nodig mocht blijken. Hoewel de patient onder zware verdoving is reageert het lichaam op te grote pijn door onrustige bewegingen. Op de derde foto ligt de patient klaar voor de operatie. Hij heeft ook nog een infuus om eventueel vochttekort tegen te gaan. In de

eerste fase van de narcose wordt de patient definitief overgeleverd aan het beademingsapparaat.

paraat wordt de patient even met de hand via een soort blaasbalsysteem beademd (foto 3)

voordoen. Een assistent met kennis van zaken kan in dergelijke noodsituaties de helpende hand bieden.

Behalve het opvoeren van het aantal anaesthesisten en anaesthesist-verpleegkundigen heeft dokter Martis nog meer plannen in verband met de operatieafdeling van het St. Elisabeth ziekenhuis. Momenteel telt het ziekenhuis vier operatiekamers wat niet voldoende is voor de 940 bedden waarover men beschikt. De bedoeling is om uit te breiden tot zes operatiekamers. Daarnaast zal de hele operatielocatie op de derde verdieping van het ziekenhuis een overzichtelijker indeling krijgen dan

nu het geval is. Nieuw zal ondermeer zijn de aparte ruimte waarin de diverse artsen hun operatie-verslagen in kunnen praten om later uit te werken. Momenteel worden operaties uitgevoerd door vijf chirurgen, 3 verloskundigen, 3 orthopaeden, 3 oogartsen, 2 KNO-artsen en 2 kaakchirurgen. Voor wat betreft de plastische en neurochirurgie lopen er afspraken met bepaalde specialisten die een paar keer per jaar naar ons eiland overkomen.

VERPLEGING

Zeër nauw in verband met operaties, narcoses en

dergelijke staat ook het niveau van de verpleging wanneer de patient eenmaal terug op zijn kamer is. Helaas laat deze zo belangrijke nazorg vaak veel te wensen over. Dokter Martis: "Het is heel gemakkelijk om kritiek te leveren maar het is nu eenmaal zo dat we onderbezet zijn. We zouden nu meteen dertig verpleegkundigen en evenveel ziekenverzorgrsters kunnen gebruiken. We hebben zelfs noodgedwongen advertenties in Nederland moeten plaatsen. Ik heb tijdens mijn bezoek in Nederland wel gemerkt dat veel Antilliaanse meisjes die zelfstandigheid hebben gekend er weinig voor voelen hier terug te

vallen in de levensstijl die voor de Antilliaanse vrouw is gereserveerd." Volgens dokter Martis heeft het gebrek aan enthousiasme om terug te komen niets te maken met het feit dat de salarissen hier in het ziekenhuis niet bepaald indrukwekkend schijnen te zijn.

BEROEPSSCHOOL

Curacao krijgt straks een beroepsschool voor verpleegkundigen die vanuit de overheid wordt georganiseerd. Men wil na verloop van tijd ook de hogere beroepsopleidingen gaan verzorgen.

De nodige voorbereidingen vult in een nieuwe wet klaar en moeten alleen worden de Staten worden goedgekeurd. Dokter Martis: "Het was dat we zeer snel beginnen weer eigen kader te kweken. Zitten nu aan de gang. Moeten weer net als mensen uit Nederland. Zelfs wanneer de opleiding gepland begin volgend jaar start gaat moeten we drie jaar overbrugging nemen voordat de diplomateerden worden verd."

Mayra van der

Papia un, Papia dos

Pa kuminsa un

periode trascendental

E ULTIMO PROGRAMA di VBC, a haya divulgashon na pa via ku e ta kontené e preokupashon di e organismo di futuro di Korsow. Un preokupashon ku a ser risibí ku satisfakshon pa nos komo ku e ta respaldá puntonan di nos a tresé dilanti na varios okashon den e espasio sabatino hecho ku por ehempel ta bai yega na un kombersashon gobiernunan di Ulanda, Antiyas y Aruba, riba e independencia di Aruba, ta tresé enberdat e pregunta: "Pa no inklui Korsow mesora pa papia tambe riba e independencia di e isla más grandi di Antiyas?" Ta parse ku tur hende di Korsow ta preokupá pa e futuro di nos isla, menos esnan ku ta den posishon pa hasi mas pa e futuro ei, ku ta e politikonan. Mientras ku Betico a anunsiá ta bai laman ku diabel mes si mester, pa e logra independensia Aruba, aki na nos isla no ta sosodiende mucho kos ku ta duna pueblo e trankilishon ku ora Aruba bai unda ku e kere de otro islanan no ta bin kai pa Korsow só. Boy Rozendal su di bista den esaki tá, ku den un eventualidad asina, Uland esun ku mester responsabilisá su mes di Boneiru e Islanan aunké ku e otro 'n banda el a bisa tambe di ta kere de Antiyas di sinku isla, esta sin Aruba. Pero awor tin e peligro Rozendal lo no keda klá ku e respaldo pa su gobiernu maner pensé, ya ku na Aruba nan ta kere sigur ku un kibramento PPA ta sigur, y un respaldo di PPA ku mescos ku TUR e asientonan lo por permiti Rozendal bini klá tog, pero e preokupashon ta e kere di e kandidaat di puestonan ministeral lo keda igual partido minoritario arubano? Rozendal y Betico "pa kasual a topa na Isla 'riba, y no ta imposible ku tabatin kombersashon entre nan, pero esei lo por tresé ku ne, ku MEP ta ser inklui den e gobiernu ku tin di sinta pronto?"

E posishon di e partido separatista di Aruba si eventual e inklui ta konosi pa tur hende kón esei lo ta den e proximo anjanan: Traha eksklusivamente riba e independencia di Korsow. Den e kaso ei kiko lo ser hasi pa e futuro di Korsow? Testa preokupashon ku nos a manifesta na más ku un biaha di rubrika aki, y ku ta tambe e mayor preokupashon di VBC, e bisa di henter e pueblo di Korsow. Si Rozendal faya e formashon - y pa via di e posishon kada dia más debil di e peliger pesei at real nos lo haya e ora ei un gobiernu koalishon den kual esnan di Korsow a priori a somete deseonan di MEP, ku lo utilisa e proximo kwater anjanan na nada otro sino prepara e independensia di Aruba, of di direktamente bow di Ulanda, loke aparentemente tambe akseptable pa Betico. Miranda tur esei, nos ta kere ku nos drehta un siman di gran importansia pa e situashon politiko islanan, pasobra lo keda finalmente disidi kon e proximo gobiernu lo kuminsa e periodo trascendental ku ta e kaso anjanan ku ta sigi. Jammer ku no ta serka tur nos politikos preokupashon pa futuro di Korsow ta pará sentral den nan aspirashonnan pa un eventual partisipashon den gobiernu e islanan. Ta den esei ta sinta tentaha pa MEP si e por preshoná y bini tog den gobiernu di Antiyas.

Te otro AMILC

Bijna alle Nederlandse partijen eensgezind:

Opvattingen verdeeld over voortzetten hulp

Aan Arubaans streven kan niet voorbijgegaan worden

DEN HAAG — Vrijwel alle Nederlandse politieke partijen vinden, dat aan het Arubaanse streven naar onafhankelijkheid niet mag worden voorbijgegaan. Alleen de PvdA is nog bezig met het formuleren van een standpunt ten aanzien van de kwestie-Aruba. Dat standpunt zal pas naar buiten komen tijdens de behandeling van de begroting voor Antilliaanse zaken. De CPN was niet bereikbaar voor commentaar.

De verschillende partijvoorzitters plaatsen wel kanttekeningen bij de Arubaanse wensen ten aanzien van zelfstandigheid. Volgens de heer Van Zeil (CDA) is het voor het vormen van een standpunt meer van belang het oordeel in aanmerking te nemen van de andere Antilliaanse eilanden en de Antilliaanse staten. Als men daar van mening is, dat Aruba een kans moet krijgen dan komen de zaken een stuk gemakkelijker te liggen, aldus Van Zeil. Als de algemene opvatting echter afwijzend is, zo vindt hij, moet men er bij Aruba op aandringen binnen Antilliaanse verband te blijven met maximale bevoegdheden om eilandelijke zaken zelf te regelen. Van Zeil heeft in de vaste Kamercommissie voor Antilliaanse zaken voorgesteld een parlementaire delegatie naar de Antillen te sturen, die zich in breed verband zou moeten oriënteren over het Arubaanse probleem. We moeten binnen het Statuut blijven zoeken naar een oplossing, aldus Van Zeil.

Hij rept over een tussenoplossing ingeval Aruba niet te vinden zal zijn voor alleen grote autonomie. Daarover wilde hij echter geen mededelingen doen omdat het idee nog besproken moet worden in zijn eigen fractie en in de vaste Kamercommissie.

De Arubanen moeten begrijpen, dat het Statuut geen vodge papier is, aldus VVD-kamerlid Tuijnman. Maar het is niet juist met een zekere Nederlandse rechtlijnigheid te doen alsof er geen Arubaans probleem bestaat, zo voegde hij eraan toe. Een oplossing kan volgens hem mogelijk gevonden worden tijdens een driehoekssprek tussen Nederland, de centrale Antilliaanse regering en Aruba, Tuijnman gelooft, dat Nederland beperkte mogelijkheden heeft ten aanzien van Aruba en dat de kwestie primair een zaak is voor de Antillen zelf. Het ontstaan van nieuwe kleine statjes vindt de VVD een verkeerde ontwikkeling.

Die worden vaak een speelbal van internationale krachten, aldus Tuijnman. D'66 erkent in principe het recht van minderheden op zelfbeschikking, zo verklaart Kamerlid Brinkhorst van die partij. Ten aanzien van Aruba moeten we geen struisvogelpolitiek voeren, aldus Brinkhorst. Hij wijst daarbij op de uitslag van het referendum op Aruba, waarbij de meerderheid van de bevolking zich uit-

spraak voor onafhankelijkheid. Ook Brinkhorst gelooft, dat het nuttig is een Nederlandse parlementaire delegatie af te vaardigen voor oriëntatie ter plaatse.

Volgens mevrouw Beckers (PPR) mag de onafhankelijkwording van Aruba niet worden tegengehouden als de bevolking een bewuste keus heeft gedaan en alle consequenties aanvaardt. Ze vindt het gevaarlijk de eilanden van de Nederlandse Antillen in een bepaald verband te dwingen. Ze wijst op het uiteenvallen van federaties van Engelssprekende eilanden in het Caribisch gebied.

Onafhankelijkheid voor Aruba zien we niet zitten, wel meer decentralisatie op de Antillen, aldus de heer Van Rossum (SGP). Hij zegt, dat men niet de kop in het zand moet steken voor het Arubaanse onafhankelijkheidsstreven. Maar hij staat afwijzend tegenover verandering van het Statuut om onafhankelijkheid mogelijk te maken.

DS70 is niet tegen zo'n verandering van het Koninkrijksstatuut. Voor eventuele onafhankelijkheid van een land moet een politieke norm worden aangelegd en geen economische, zo stelt het Kamerlid Nijhof. Zijn partij staat positief tegenover onafhankelijkheid voor Aruba. Hij kijkt daarbij naar ontwikkelingslanden, die politiek zelfstandig maar economisch afhankelijk zijn. Wel moet volgens Nijhof, worden geprobeerd binnen het Statuut tot een oplossing te komen. Overigens zal het Arubaanse streven naar zelfstandigheid niet zo'n vaart lopen.

In de Amerikaanse Senaat wordt vaak absoluut uitgedrukt in de praktijk zal het gezond verstand het bij de Arubanen op den duur wel winnen van de emotie, aldus Nijhof. Volgens hem komt er tegendruk als de bevolking de mogelijke economische gevolgen inziet van onafhankelijkheid voor Aruba, dat voor een belangrijk deel afhankelijk is van de toeristenindustrie.

De PSP vindt dat Aruba niets in de weg gelegd mag worden als het zelfstandig wil

worden. Het kamerlid Van der Lek gelooft alleen dat de Arubanen bepaalde consequenties niet overzien. Volgens hem ligt het voor de hand, dat Aruba in eerste instantie zoekt naar vormen van samengaan met de overige Antillen. Aan het Statuut tilt Van der Lek niet zwaar. Er moet voorrang verleend worden aan prachtige politieke vragen, zo zei hij.

Volgens de heer Verbruggen van het GPV moet het Arubaanse onafhankelijkheidsstreven worden gehonoreerd als de bevolking werkelijk zelfstandig wil worden. Maar omdat het om een klein eiland gaat, kunnen de Antillen beter bij elkaar blijven, aldus Verbruggen.

Het Kamerlid Koekoek van de Boerenpartij zegt de Arubaanse wens voor onafhankelijkheid goed te kunnen begrijpen. Volgens hem moet het Koninkrijksstatuut kunnen worden veranderd. Als via overleg geen overeenstemming kan worden bereikt, dan blijft er voor Aruba niets anders over dan zich af te scheiden.

CDA-woordvoerder Van Zeil vindt dat het ophouden van Nederlandse ontwikkelingshulp niet als dreigmiddel mag worden gebruikt tegen Aruba. Bij een eventuele onafhankelijkheid zullen volgens hem de objectieve criteria moeten worden aangelegd, die Nederland hanteert ten aanzien van ontwikkelingslanden.

Voor de VVD wordt het ver-

lenen van hulp duidelijk een vraagpunt als Aruba zich eenzijdig afscheidt. De heer Tuijnman wees erop dat een belangrijk deel van de Arubaanse begroting wordt gefinancierd door Nederland, hoewel dat feit volgens hem niet als precisie-middel mag worden gehanteerd. Maar we hoeven geen geld te geven aan een land met zo'n eenzijdige economie als Aruba, dat zich wil onafhankelijk maken, aldus Tuijnman.

Volgens de SGP sluit Aruba zich uit van Nederlandse hulp als het zich afscheidt. Alleen voor bepaalde vormen van humanitaire hulp zou een onafhankelijk Aruba bij Nederland mogen aankloppen. Zo meent de heer Van Rossum.

Als ze vrij willen zijn, moeten ze ook de consequenties aanvaarden. De Nederlandse belastingbetaler hoeft daar niet voor op te draaien, vindt het Kamerlid Koekoek. Volgens hem houdt de Nederlandse ontwikkelingshulp op als Aruba onafhankelijk is.

Volgens de PSP daarentegen moet een zelfstandig Aruba aanspraak kunnen blijven maken op hulp, ook als de onafhankelijkheid lange eenzijdige weg tot stand is gekomen. De heer Nijhof (DS 70) meent dat Nederland alleen binnen het Statuutverband verantwoordelijk is voor Aruba. Als een partij zich terugtrekt is die verantwoordelijkheid niet meer waar te maken, zegt hij.

TS-leerkrachten Van Niel, Van Grinsven, Van Bochove:

Overeenstemming over vakonderwijs bereikt?

ORANJESTAD — Van de heren P van Niel, P van Grinsven en J van Bochove van de technische scholen op Aruba werd de volgende verklaring ontvangen: In uw blad van 21 september 1977 kon in het artikel met bovenstaande kop gelezen worden, dat er overeenstemming zou zijn bereikt tussen de leiding van de avondleergangen technische onderwijs van Curacao en Aruba voor wat betreft de leerplannen voor elektro en las-opleidingen voor de Nederlandse Antillen. In dit artikel komen enige grove onjuistheden voor:

Referendumverslag voor regering

ORANJESTAD — Van gedeputeerde mr John van der Kuip verneemt de Amigoe de gevraagde maandagmiddag twee uur de regering een delegatie van Aruba zal ontvangen onder leiding van de heer Van der Kuip, waarbij het resultaat van het op 25 maart gehouden referendum aan de regering zal worden aangeboden.

Het ligt in de bedoeling aan het bestuurscollege van Curacao aanstaande woensdag dit verslag aan te bieden, doch dit is nog niet vastgesteld.

De commissie bestaat uit gedeputeerde mr Van der Kuip, Statenlid Marco Bisli en waarnemend eilandsecretaris Armando Muyale.

Sabor di Independencia

ORANJESTAD — De heer Lopez redacteur van het maandblad "Revista boulevard" heeft onder de titel "Sabor di independencia" een boekje uitgegeven, dat een documentatie bevat van gebeurtenissen op Aruba afgelopen maand. Het achtenveertig pagina's tellende boekje omvat 106 foto's van de gebeurtenissen uit die dagen alsmede de nodige tekst. De drukkerij Interprint verzorgde met dit boekje een goed verzorgd stuk drukwerk. Vanaf maandag zal dit boekje overal op Aruba te koop zijn op de bekende adressen.

1. Het genoemde communiqué van de Arubaanse (eilandelijke) MTS is ons onbekend, graag afschrift.
2. Het aangehaalde akkoord over de lasopleidingen is onjuist. De besprekingen dienaangaande zijn nog niet afgerond, tenzij schrijver van mening is, dat hetgeen door Curacao naar voren gebracht is, tevens de afronding dient te zijn.

3. Waar schrijver beweert, dat een stichting op Aruba niet mogelijk is vanwege de kleinschaligheid, heeft hij de plank volledige misgeplaatst daar de oorzaken van andere aard zijn. Een volledig leerlingstelsel is ook voor Curacao onmogelijk.
4. De inspraak van de bedrijven op Aruba is veel groter en soepeler dan wat men in de stichting op Curacao voor ogen heeft. De inbreng van de bedrijven in de commissie op Aruba is maximaal. Elk bedrijf (je) kan zijn vertegenwoordiger hebben in deze commissies (ook éénmansbedrijfs). Door de cursusleider op Aruba wordt hierdoor een maximale aanpassing aan de plaatselijke bedrijven bereikt en men zal zeker geen gebrek aan erkenning hebben nadat de cursussen op deze basis gegeven zijn.

Het blijft echter belangrijk om gemeenschappelijke opleidings-

schema's te hebben met Curacao en andere eilanden om het afgegeven diploma een zo hoog mogelijke waarde te geven en een zo groot mogelijke spreiding van erkenning te bereiken, aldus de technische leraren P. van Niel, P. van Grinsven en J. van Bochove in hun verklaring aan de Amigoe.

Geen rij-examens meer?

ORANJESTAD — Uit goede bron verneemt de Amigoe dat het bestuur van de Politiebond afdeling Aruba haar leden zal instrueren om met ingang van 1 november geen rij-examens meer af te nemen. Oorzaak hiervan is dat het BC niet reageert op herhaalde verzoeken om een maandelijks vergoeding hiervoor te betalen. Op Curacao ontvangen de politiemensen die rijexamens afnemen reeds twee jaar een maandelijks vergoeding van vijftig gulden. De Amigoe heeft vanmorgen getracht commentaar van het BC op een en ander te krijgen doch is hierin niet geslaagd.

Volgende week uitspraak in Bolivariana-zaak

ORANJESTAD — Volgende week woensdag zal de rechter uitspraak doen in de zaak die het nieuwe bestuur van de Sociedad Bolivariana heeft aangespannen, bijgestaan door mr ing. Ralf Richardson, tegen het oude bestuur van de Bolivariana. Door het nieuwe bestuur wordt de eis gesteld dat het oude bestuur thans zonder uitstel financiële verantwoording over haar beleid in de afgelopen jaren aflegt en de boeken en bescheiden overdraagt. Ondanks herhaalde verzoeken van het nieuwe bestuur geschiedde dit niet, waarna noodgedwongen een rechtszaak volgde aangezien het verenigingsleven hierdoor geheel lam werd gelegd.

Commentaar One man show

WIJ BEGINNEN steeds meer te geloven dat het werk in de Fesina en FTA de afgelopen jaren een "one man show" is geweest. Men kan ons dat niet kwalijk nemen, wanneer wij afgaan op de wijze waarop de Fesina uiteen viel, en de wijze waarop thans bestuursleden en ex-bestuursleden elkaar met verklaringen en ingezonden stukken te lijf gaan.

Wij zijn ervan overtuigd dat wanneer vakbondsleider Clarence Richardson - de persoon van de one man show - op Aruba zou zijn geweest, dit niet gebeurd zou zijn. Maar de heer Richardson vond het beter een drie maanden durende cursus in Venezuela te volgen dan hier ter plaatse de problemen van de arbeiders in het algemeen en zijn bonden in het bijzonder te behartigen. Met alle gevolgen van dien. Natuurlijk heeft een cursus volgen zijn waarde, maar wij geloven dat het in standhouden van vakbondswerk dat door hard en moeizaam werken tot stand kwam even, zo niet nog, belangrijk is.

Wij geloven dat het nu meer dan tijd is dat alle vakbondsleiders van Aruba zich verenigen in één Arubaanse vakbondscentrale om gezamenlijk te gaan werken voor de arbeiders en hun toekomst. De verdeeldheid die nu de kop opsteekt is alleen maar nadelig voor de arbeiders en ook voor de vakbonden. Ook hier geldt "Eendracht maakt macht".

Begroting

ONZE BEWONDERING op sport gebied gaat deze week naar het bestuur van de Aruba basketball bond en zijn naaste medewerkers die ondanks de grote achteruitgang in belangstelling voor de wedstrijden (soms 3 gulden opbrengst per wedstrijd) zich toch ware sportleiders met een positieve instelling tonen en met veel enthousiasme door blijven gaan. Een actie-programma werd opgesteld, waarin het bevorderen van deze tak van sport onder de jeugd een grotere plaats dan ooit tevoren zal innemen. Een voorbeeld daarvan is de kennis en vaardigheid die NU gebruikt worden voor bevordering onder de jeugd, ook LATER te merken zullen zijn. Immers uit de jeugd van heden zullen morgen de betere basketballers groeien die niet alleen lokaal maar ook op internationaal gebied zeker tot meer aanvaardbare prestaties zullen komen dan tot nu toe het geval is. Vooral het impopulaire van de zo belangrijke "fundamentals" van deze sport in de jeugd zal t.z.t. zijn grote nut bewijzen.

De ABB zal op alle mogelijke wijze trachten de basketbalsport bij de jeugd populair te maken, niet alleen door het houden van open oefenmiddagen, maar b.v. ook door op de scholen gratis toegangskaarten te gaan verloten, zodat de kleintjes zonder betaling de wedstrijden kunnen bijwonen.

Het feit dat de ABB - een van de weinige bonden zo niet de enige waarvan de representatiekosten per jaar beneden de vijftig gulden blijven - bij al deze tegenslagen de moed opbrengt om zelf de handen uit te steken om verbetering hierin te brengen en de schuld niet op anderen schuift, is iets dat wij gaarne tot voorbeeld willen stellen aan alle sportbonden.

Voorbeeld

NU HET "REISSEIZOEN" voorbij is wordt het de hoogste tijd dat de eilandelijke overheid eens aandacht gaat besteden aan zaken in eigen huis. Zo is de begroting, die verleden jaar oktober had moeten worden ingediend en voor eind 1976 behandeld, nog steeds niet in de openbare vergadering van de eilandsraad behandeld. Dat is een verkeerd financieel beleid, hetgeen wij onverantwoord vinden. Hierdoor komt de begroting 1978 ook weer niet op tijd klaar met dezelfde gevolgen, zodat we de kans lopen dat de begroting van volgend jaar weer dezelfde weg opgaat. Wij zijn er vast van overtuigd dat door deze late begrotingsbehandeling het "budgetrecht" van de eilandsraad herhaalde malen werd geschonden. Ook dat is onjuist. Wij geloven indien wij de onafhankelijkheid goed willen voorbereiden, daarbij op de eerste plaats dient te komen dat de zaken in eigen huis op de juiste wijze en op tijd behandeld worden. Wij hebben straks niets aan onafhankelijkheid wanneer op Aruba zelf een chaos heerst, en niet met een financieel budget op tijd kan behandelen.

IN ENGLISH & SPANISH SUBTITLES

ENTRANCE: FL. 3.00
ADMISSION: 15 YRS

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

MATINEE

"MUSTANG COUNTRY"
Robert Fuller
Patrick Wayne

ENTRANCE: FL. 1.50
ADMISSION: ALL AGES

September 25 at 6.00 p.m.

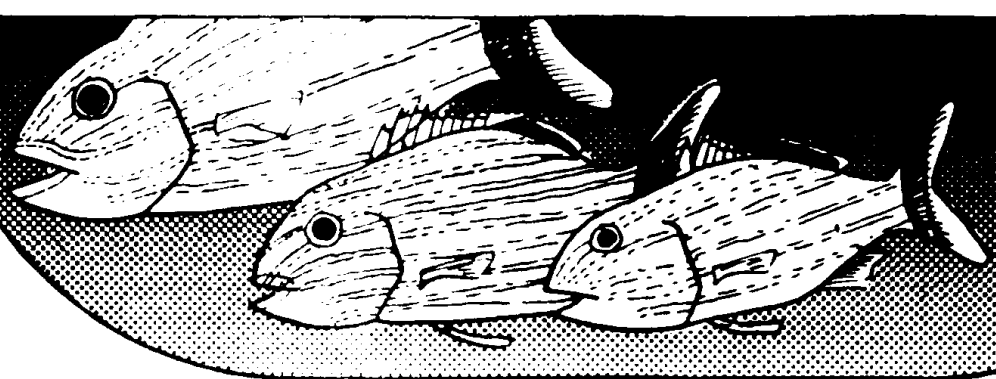

BAN BONAIRE

3 Dagen genieten op Bonaire!
 Vanuit Aruba Flamingo Beach Hotel Afls.195,- p.p.
 Hotel Bonaire Casino Afls.210,- p.p.
 Vanuit Curaçao Flamingo Beach Hotel Afls.155,- p.p.
 Hotel Bonaire Casino Afls.170,- p.p.

Bij dit weekend-package zijn 16 verrassingen inbegrepen:
 o.a. Complete ontbijten & diners, Welkomstdranken bij uw Hotel en "E Wowo", Gratis taxivervoer Airport-Hotel-Airport en vele, vele attractieve kortingen en surprises!!!
 Speciale Vrijdag & Zaterdagavond Buffet en BBQ dansants!

Vraag onze folder bij uw reisverzorger of loop binnen bij een van de ALM kantoren. (P.S. Er zijn ook 6 & 8daagse packages verkrijgbaar!)

AANKONDIGING

Bij exploit d.d. 19 september 1977, heb ik, gevolggevende aan een beschikking van het Gerecht in Eerste Aanleg, Sint Maarten, dd. 11 augustus 1977, **MARIE JOSEPHINE ANTONIN**, zonder bekende woon- of verblijfplaats in de Nederlandse Antillen en zonder bekende woon- of verblijfplaats elders, **OPGEROEPEN** voor de terechtzitting van voormeld Gerecht van dinsdag, 14 februari 1978 om 11.00 uur ten Raadhuijs te Philipsburg, Sint Maarten, teneinde op de door Granville Malcolm Rogers Fleming, wonende op Sint Maarten, gemachtigde R.E. Duncan, tegen haar ingestelde vordering te antwoorden.

De deurwaarder,
W. E. Manning.

AANKONDIGING

Bij exploit dd. 19 september 1977, heb ik, gevolggevende aan een beschikking van het Gerecht in Eerste Aanleg, Sint Maarten, dd. 22 augustus 1977, **KEPRENE VINETTA JULIUS**, zonder bekende woon- of verblijfplaats in de Nederlandse Antillen en zonder bekende woon- of verblijfplaats elders, **OPGEROEPEN**

voor de terechtzitting van voormeld Gerecht van dinsdag, 14 februari 1978 om 11.00 uur ten Raadhuijs te Philipsburg, Sint Maarten, ten einde op de door Simon Levi FREEMAN, wonende op Sint Maarten, gemachtigde R. E. Duncan, tegen haar ingestelde vordering te antwoorden.

De deurwaarder,
W. E. Manning.

RADIO HOYER I

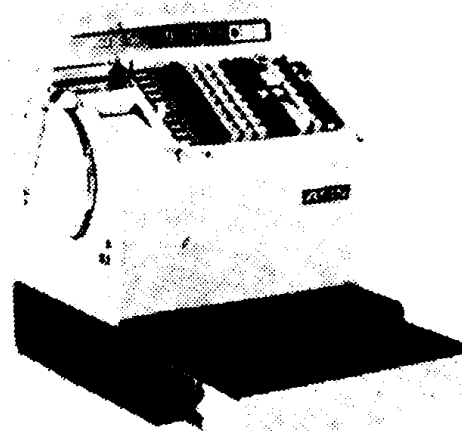
tur diadomingo mainta 11.00'or pa 1.30'or

PROGRAMA CU
INFORME
DEPORTIVO
MUSICA VARIA
na encargo di
AIDITA

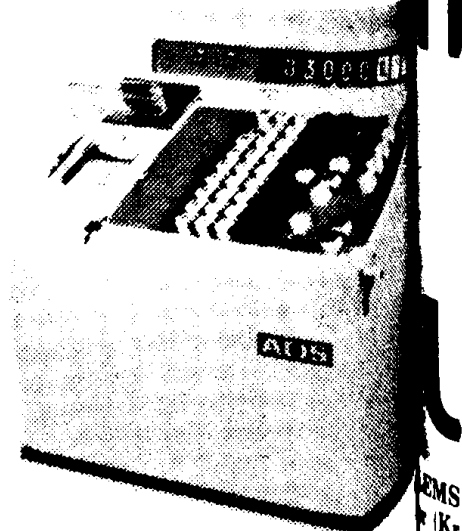
WILLEMSTAD — Een automonteur in dienst van de overheid is aangehouden op verdenking van oplichting. Hij zou het met benzinebonnen hebben gemanipuleerd, waardoor de overheid voor honderden gulden is benadeeld.

WILLEMSTAD — In het Buurtcentrum Janwe wordt zondagmorgen een samenkomst gehouden van de gepensioneerde politieagenten. Dit gebeurt op initiatief van het bestuur van hun vereniging. De aanvang is bepaald op negen uur.

ADS
ANKER DATA SYSTEMS

Anker is one of the world's leading manufacturers of cash registers and related equipment. Its long, distinguished history is rich in the traditions of craftsmanship and quality. For nearly 100 years and in over seventy countries throughout the world, Anker has been satisfying the ever-changing needs of retailers.

ANTOMAC

Ruyterkade 58-59
Phone 12888-11930

ANTILLIAN
OFFICE MACHINES
CENTER INC.

ADS
ANKER DATA SYSTEMS

TIELEMA

Nassaustraat 93-95 - Phone

ZATERDAG OM 9 UUR
VIA TELE-CURACAO

Hoe brengt een jongetje uit de Nijl Delta het tot president van een land dat tegenwoordig de sleutel tot de vrede in het Midden-Oosten in handen heeft? De film:

SADAT: ACTION BIOGRAPHY

vertelt het levensverhaal van Anwar el-Sadat, zijn relatie tot Abdel Nasser en tot de Duitsers in de tweede wereldoorlog. Verder voor het eerst een kijkje in de ondergrondse Command Room van waaruit de oktober-oorlog tegen Israël werd geleid.

FOR SALE
1976 CADILLAC

El Dorado
Silver red leather interior
fully equipped.
Tel. 23268 or 35698

EILANDGEBIED CURAÇAO

Het Bestuurscollege maakt bekend dat er bij voldoende deelname in de maand oktober 1977 zal worden aangevangen met de eilandelijke leergang **KOELMONTEUR** en de cursus **PIJPlassen**.

Toelatingseis voor de leergang Koelmonteur: werkzaam zijn in een van de Koeltechnische bedrijven op Curaçao.

Toelatingseis voor de cursus Pijplassen: het getuigschrift Gevorderden (N.I.L.).

Aanmeldingen vanaf maandag 26 september 1977 bij de administratie van de Avond M.T.S., Rigelweg 6 gedurende de kantooruren en van 7-9 uur 's avonds.

De cursisten voor de cursus Koelmonteur moeten een werkgeversverklaring overleggen.

FATUM

De Nederlanden van 1845

Nationale-Nederlanden

Vraagt op korte termijn:

ADMINISTRATIEVE MEDEWERKERS

voor haar Auto- en Brandafdelingen.

Voor deze functies is het diploma V.W.O./H.A.V.O. een eiste.

EEN BOEKHOUDKUNDIGE KRACHT

in het bezit van het praktijkdiploma Boekhouden.

Aan actieve jonge mensen bieden wij een interessante baan met ruime opleidingsmogelijkheden en goede perspectieven voor toekomst.

Uw schriftelijke sollicitaties gelieve u te richten aan de Directie van DE NEDERLANDEN VAN 1845, Pietermaai 19, Curaçao N.A.

WE'VE LOADED THE BASES FOR A-

GRAND SLAM SALE!

TUR AUTONAN SEGUNDA MANO MESTER BAI !!!!

Algun prijsnan ta rebahá **50** porciento y mas!
 Prijsnan ta baha dia pa dia!!

Imperial LeBaron 2-Door Hardtop

1971 VAUXHALL VIVA YELLOW	fls. 2,250.-	1,250.-
1970 CHRYSLER NEWPORT	fls. 4,500.-	2,500.-
VOLKSWAGEN	fls. 1,500.-	500.-
1970 PLYMOUTH SEDAN	fls. 2,500.-	1,250.-
1964 PLYMOUTH SEDAN	fls. 1,800.-	850.-
1968 CHRYSLER LE BARON		500.-
1969 MERCURY SEDAN	fls. 2,000.-	500.-
1973 PONTIAC SEDAN	fls. 3,500.-	2,250.-
1970 CHEVY VAN	fls. 2,500.-	1,700.-

Y HOPI MAS!

VIANA AUTO SUPPLY CO., INC.

SAN NICOLAS

TEL. 5120 & 5121

AVIS
Rent-A-Car
Telefoon 16703

GEVRAAGD
serius en energiek
dienstmeisje
voor 5 dagen per week.
Te vragen: Ronde Klip-
weg 30, vanaf heden 2 uur.

Echtpaar zonder kinde-
ren zoekt
gemeenschappelijk of
ongemeenheid hals
omgeving Mahani of
Van Engelen.
Telefoon 35619

Waterputten
boren
Telefoon 43645

WEST-END ZATERDAG OM 7.00 & 9.00 P.M.
ZONDAG OM 10.30 A.M. & 8.30 P.M.
Een film vol spanning **"BOGARD"**
RICHARD LAWSON — DABNEY COLEMAN
Een straatvegel die vecht voor geld en liefde.
In het Engels. BOVEN 14 JAAR
f. 3,00 — f. 2,00

ZATERDAG OM 12.00 P.M. Een huiveringwekkende griezelfilm
"COMMUNION"
LINDA MILLER — MILDRED CLINTON
Een duivelse spektakel van angst, verdriet en moord.
In het Engels. BOVEN 18 JAAR
f. 3,00 — f. 2,00

ZONDAG OM 6.30 P.M. Sensationele Cowboy-film.
"THEY CALL HIM AMEN"
Vol spanning en avontuur.
KINDEREN HALVE PRIJS
f. 2,00 — f. 1,25

N.V. Kompania di Produksion i di Korsow
Distribushon di Awa i Elektrizidat
STROOMONDERBREKING
Veel werkzaamheden kunnen wij voor U doen zonder u te storen, doch ditmaal moeten wij de stroomvoorziening onderbreken
op zondag 25 september 1977 van 07.00 uur tot 17.00 uur:
De Ruyterplein, gedeelte Heerenstraat, gedeelte Kerk-
straat, gedeelte Handelskade, Columbustraat, Medu-
straat, Prinsstraat, Zwartepeg, De Castro Building,
gedeelte Pletmanplein, Bakkestraat, De Ruyterkade,
gedeelte Kulpstraat, gedeelte Wolkstraat, Kerkstraat,
Paseestraat, Windstraat, Markthal, gedeelte Scherloo-
weg, Nauwesteg, gedeelte Fleur de Marie, Bargestraat
en omgeving.
N.V. K.P.D.A.E.
Elektrischbedrijf
Curaçao.

Clean-Up Sale!
Knal - Uitverkoop vana
Dinsdag 27 september a.s. om 9 uur.
Alles moet weg om ruimte te maken voor de komende Kerstzending
Kortingen van:
30% — 40% — 50% — 60% — 70%
op **DAMESSCHOENEN** en **TASSEN**
SPECIAL SALE! Kinderschoenen
.....Wie het eerst komt, het eerst maalt.....
Cupido....
Altijd het eerst in de laatste mode.
Openingstijden:
9.00 v.m. — 12.30 n.m.
2.45 n.m. — 6.30 n.m.
Attentie: Ged
onze uitverkoop
onze Koop en
Campagne tot
bekendmaking.

Onze cijfers bewijzen het:
9 vluchten per week naar **Miami**
8 vluchten per week naar **Caracas**
7 vluchten per week naar **San Juan**
6 vluchten per week naar **Port au Prince**
5 vluchten per week naar **Port of Spain**
Georgetown
Paramaribo
4 vluchten per week naar **Kingston**
3 vluchten per week naar **Medellin**
2 vluchten per week naar **Sto Domingo**
Barranquilla

Uw nr. 1 Airline is en blijft
ALM
warmharted wings

With deep sorrow we
announce the death of our
employé
Alfred Henry
Spengeman
on Friday September 23, 1977.
"May he rest in peace"
Staff and management
John Henderson (Curaçao)
Co. Ltd.

RADIO NEDERLAND
WERELDOMROEP
vraagt voor het Drs. L. F. Tijnstra Zoon
op Bonaire een
H.T.S.'er met belangstelling
radiotechniek
of M.T.S.'er electrotechniek met
praktijk-ervaring,
voor het onderhoud van haar korte-ge-
en de daarbij behorende apparatuur.
Uw sollicitaties kunt U richten aan:
RADIO NEDERLAND WERELDOMROEP
BONAIRE.
Geheimhouding verzekerd.

With deep sorrow we
announce the death of our
beloved husband and father
Alfred Henry
Spengeman
on Friday September 23, 1977.
"May he rest in peace"
Mrs. Wilma Farris Spengeman and family.

EILANDGEBIED CURAÇAO
UITSTEL OPENBAAR
AANBESTEDING
NAMENS HET Bestuurscollege van het Eiland
Curaçao wordt hierbij bekend gemaakt dat de
Aanbesteding van bestek nr. 77-26:
Het leveren van bedrijfsvoergulpen
Reinigingsdienst welke op 6 okt
zou plaatsvinden, uitgesteld is tot
bij 1977.
Het Hoofd van
van Openbaar
A. Th. de Jong

Wij zijn verhuisd van
Centro Comercial Antilia
naar
Country Inn Hotel,
kamer 22
Ons telefoonnummer is 37525
Intern 36600 - kamer 22
MAKELAARSKANTOOR ROJER

Te huur
gevraagd
Magazijn
ruimte
150 m2 of groter
Bellen tel. 55100 of
55506
Te allen tijde be-
reikbaar.

TE HUUR GEVRAAGD
ONGEMEUBILEERDE
WOONHUIZEN
t.b.v. uitgezonden leerkrachten voor het Open-
baar Onderwijs.
Aanbiedingen tel. no. 11946 gedurende Kantoor-
uren.

J&B
RARE
SCOTCH
T-SHIRTS
Slechts 11, 4, 11
en 11, 11, 11 van
J & B Rare Scotch Whisky
Hector Henriquez B.
Curaçao, 11, 11, 11

Het R.K. Centraal Schoolbestuur deelt de
ouders van de leerlingen van de Totolica-
school mede, dat de opening van de school
niet meer op 26 september kan plaatsvin-
den en dus tot nader bericht is uitgesteld.
V. Jonckheer-Mansing

Een kort reisje? **KERSTMIS** en **NIEUWJAAR** in **NEDERLAND** vieren?
NU **CTC-REISBUREAU**
reserveren bij **CTC-REISBUREAU**
Het Reisbureau met de Persoonlijke Service